Afscheid

Nu ik de 70 nader heb ik besloten te stoppen met het maken van schoolcijferlijsten, zowel voor het basis als voor het voortgezet onderwijs. Ik sta nog steeds achter het maatschappelijk belang van het maken van dergelijke lijsten door buitenstaanders. Maar het gedoe erom heen, begint mij tegen te staan. Dat kost vele dagen werk, het geeft veel stress en de publieke steun is gering. Na 17 jaar stop ik daarmee.

Ik heb geen opvolgers vanuit de wetenschap. De jongere generaties wetenschappers hebben zoveel verplichtingen (internationale publicaties, aanvragen van beurzen, opdrachten binnenhalen) dat dit soort maatschappelijke dienstverlening voor hen feitelijk onmogelijk is geworden. Daarbij is voor hen het afbreekrisico nog groter: het maken van dit soort lijsten geeft je veel vijanden en maar weinig vrienden. En die laatste heb je nodig voor het verwerven van beurzen en opdrachten.

Er zullen waarschijnlijk geen opvolgers vanuit de journalistiek zijn. Journalisten hebben door hun vooropleiding bijna nooit de vaardigheden om zelf dit soort berekeningen te maken. De media zijn veelal te arm om dit soort onderzoeksjournalistiek te betalen.

Dit betekent dat het kritisch oog van de buitenstaander zal gaan ontbreken in de onderwijssector. Claims van belanghebbenden (besturen, OC&W, politici, sectorraden, inspectie) over de kwaliteit van scholen zullen niet meer nagerekend worden. De druk op die belanghebbenden om met heldere cijfers hun claims te ondersteunen zal afnemen. Ook zal de noodzaak tot transparantie van de onderwijssector geringer worden. De zgn. “Vensters van Verantwoording” van de sectorraden verschrompelen en het deponeren van de toezichtskaarten bij het data-archief DANS zal stoppen.

Daarom ben ik ervan overtuigd dat uiteindelijk er toch onderzoekers en journalisten zullen opstaan die deze ondankbare taak zullen voortzetten. Het onderwijs is van de burgers, niet van de overheid, middenveld of belangenorganisaties, en deze behoren aan die burgers verantwoording af te leggen van hun zorg voor dat onderwijs.

In de tussentijd zal ik doorgaan met het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en het schrijven van artikelen, opiniestukken en blogs, zolang als mij dat gegeven wordt.

Jaap Dronkers